

ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ KOBIEC W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO–MAZURSKIM W OPINII SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wstęp

Przestępczość kobiet jest szczególną kategorią kryminologiczną ze względu na podmiot przestępstwa. Przestępczość ta jest obszarem dociekań naukowych na niezbyt dużą skalę. Znacznie częściej udział kobiet w klasycznym trójkącie: czyn, sprawca, ofiara jest badany w aspekcie pokrzywdzenia kobiety. Kobieta jako ofiara jest naturalnym elementem świadomości społecznej, ale kobieta jako sprawczyni przestępstwa budzi różnego rodzaju emocje, od ciekawości, przez lekceważenie do poczucia zagrożenia.¹

Poczucie zagrożenia jest związane ze strachem przed przestępczością. Społeczny strach przed przestępczością jest negatywnym zjawiskiem, prowadzącym nawet do dezorganizacji społecznej. Zagrożenie to niebezpieczeństwo, szkodliwość, a w obliczu niebezpieczeństwa człowiek podejmuje działania obronne. Poczucie zagrożenia przestępczością może generować zachowania społeczne.²

Przestępczość jako zjawisko masowe zarówno w aspekcie sprawcy, jak i ofiary wkracza we wszystkie elementy struktury społecznej i jej egzystencję. Badania społeczności lokalnej nad różnymi aspektami przestępczości rozszerzają wiedzę o tym zjawisku, wpływają na zakres informacji o profilaktyce kryminalnej na poziomie jednostkowym i obywatelskim w małych zbiorowościach. Zapobieganie przestępczości jest związane ze społeczną wiedzą o niej i jest sprawą tak instytucji państwowych, jak i pojedynczych obywateli.³

1 B. Hołyst, *Wiktymologia*, Warszawa 2000, s. 368.

2 J. Błachut, A. Gaberle, K. Krajewski, *Kryminologia*, Gdańsk 1999, s. 450.

3 B. Hołyst, *Kryminologia*, Warszawa 2004, s. 106.

Charakterystyka badań

Celem badań była próba odpowiedzi na pytanie:

Jak społeczność lokalna ocenia zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim?

Hipoteza:

Społeczność lokalna uważa, że przestępczość kobiet nie stanowi dużego zagrożenia w województwie warmińsko–mazurskim.

Badania zostały przeprowadzone metodą ankiety. Ankietowanie środowiskowe odbyło się w różnych grupach społecznych w okresie maja 2009 roku w województwie warmińsko–mazurskim. Grupę respondentów stanowiła społeczność lokalna województwa warmińsko–mazurskiego. Wszystkie badane osoby były pełnoletnie. Kwestionariusz ankiety obejmował dziesięć pytań zamkniętych z możliwością wyboru jednej odpowiedzi. Analizowano liczby wystąpień skategoryzowanych odpowiedzi przez sumowanie i obliczanie udziałów procentowych. Wszystkie odpowiedzi respondentów traktowano jako deklaracje.

Wśród respondentów było 139 kobiet, co stanowi 63,18% badanych, natomiast 36,82% respondentów to mężczyźni (81 osób).

60% badanych (132 osoby) było w przedziale wiekowym 21 – 30 lat. Następna, znacznie mniejsza, grupa (31 osób, czyli 14,09%) była w wieku poniżej 20 lat. I trzecia kategoria z kolei – 26 respondentów, 11,81% – to osoby między 31 a 40 rokiem życia. Pozostali badani: 17 osób w wieku od 41 do 50 lat, 6 osób – od 51 do 60 lat i 8 osób z tych, którzy przyjęli ankietę, było w wieku ponad 60 lat.

Najwięcej badanych zamieszkuje województwo warmińsko–mazurskie i jest to 198 osób, co stanowi 90,00% grupy. 10% (22 osoby) reprezentuje inne województwa, jednakże z różnych powodów bardzo często przebywają na terenie województwa warmińsko–mazurskiego lub zamieszkują w nim czasowo.

Prawie połowa respondentów (47,73%, a stanowi to 105 osób) mieszka w miejscowościach o liczbie mieszkańców od 10 tys. do 40 tys. Takiej wielkości są najczęściej w województwie warmińsko–mazurskim miasta powiatowe. 56 osób (25,46%) to mieszkańcy wsi, ale 29 respondentów (13,18%) mieszka w mieście o liczbie mieszkańców powyżej 80 tys. Prawie tyle samo, ponieważ 28 osób (12,73%) jest mieszkańcami miejscowości do 10 tys. mieszkańców.

Tabela 1. Charakterystyka respondentów

Kategoria podstawowa	Kategoria uzupełniająca	Liczba respondentów	Udział procentowy
Płeć	Kobiety	139	63,18
	Mężczyźni	81	36,82
Wiek	Poniżej 20	31	14,09
	21 – 30	132	60,00
	31 – 40	26	11,81
	41 – 50	17	7,73
	51 – 60	6	2,73
	Powyżej 60	8	3,64
	Razem		220
Miejsce zamieszkania (1)	Województwo warmińsko-mazurskie	198	90,00
	Inne	22	10,00
Razem		220	100
Miejsce zamieszkania (2)	Wieś	56	25,46
	Miejscowość do 10 tys.	28	12,73
	Miasto od 10 tys. do 40 tys.	105	47,73
	Miasto od 40 tys. do 80 tys.	2	0,90
	Miasto powyżej 80 tys. mieszkańców	29	13,18
Razem		220	100

Analiza wyników

Pierwsze trzy pytania kwestionariusza skupiają się na kwestii poglądu badanych na poziom przestępczości kobiet tak liczbowym, jak i subiektywnie odczuwanym poczuciu zagrożenia na zamieszkiwanym lub odwiedzanym terenie.

Następne trzy pytania kreują sylwetkę kobiety przestępczyni pod względem typu przestępstwa, wieku oraz motywu.

W pytaniu siódmym respondenci prezentują swój pogląd na politykę karania kobiet, które popełniły przestępstwo. W pytaniu następnym – ósmym, wyznacznikiem jest zainteresowanie respondentów badaną tematyką. Pytanie dziewiąte ma po-

kazać stosunek do własnego bezpieczeństwa i sposoby osobistej ochrony. I wreszcie pytanie dziesiąte zbliża się, aczkolwiek nie wyczerpuje tego problemu, do badania ciemnej liczby przestępstw dokonywanych przez kobiety.

Tabela 2. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 1:

Jaki udział procentowy w przestępczości ogólnej, zdaniem Pana/Pani, stanowi w Polsce przestępczość dokonywana przez kobiety?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	5% – 10%	70	31,81
2	11% – 20%	105	47,73
3	21% – 30%	31	14,10
4	31% – 40%	6	2,73
5	Ponad 40%	0	0
6	Nie mam zdania	8	3,63
	Razem	220	100%

Respondenci uznali (tabela 2), że w Polsce przestępczość kobiet stanowi 11% do 20% ogólnej przestępczości. Takie zdanie ma 105 osób, czyli 47,73% grupy. Jako druga, również dość liczna grupa, występują osoby, które uważają, że przestępczość kobiet jest na poziomie 5% do 10%. I wreszcie na trzecim miejscu znaleźli się badani (31 osób, 14,10%), którzy twierdzą, iż przestępstwa popełniane przez kobiety to poziom 21% do 30%. 6 osób (2,73%) uważa, że przestępczość kobiet jest duża, ponieważ oscyluje na poziomie 31% do 40% przestępczości stwierdzonej ogólnej. Nikt jednak z badanych nie zdecydował się przekroczyć poziomu 40% jako udziału przestępczości kobiet w ogólnym zjawisku w Polsce. Niecałe 4% badanych nie ma zdania na ten temat.

Tabela 3. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 2:

Czy uważa Pan/Pani, że w województwie warmińsko-mazurskim zagrożenie przestępczością kobiet jest:

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Bardzo duże	3	1,36
2	Duże	9	4,09
3	Średnie	61	27,73
4	Małe	97	44,10

Zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim...

5	Bardzo małe	43	19,54
6	Nie mam zdania	7	3,18
	Razem	220	100%

Najwięcej wskazań (tabela 3) uzyskała odpowiedź, uznająca zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim za małe. Tak uważa 97 badanych (44,10%). Jako średnie zagrożenie wskazuje 61 osób, czyli 27,73% grupy. 43 osoby (19,54%) nie obawiają się przestępczości kobiet, wskazując odpowiedź bardzo małe. Razem te trzy kategorie odpowiedzi – od poziomu średniego do bardzo małego – obejmują 91,37% wskazań. Jednak wskazania są przesunięte w kierunku średniego zagrożenia (małe i średnie = 71,83%), gdyż przeciwny kierunek (małe i bardzo małe) uzyskał w sumie tylko 63,64% deklaracji. Zagrożenia na poziomie duże i bardzo duże to niewiele ponad 5% wskazań, a nie ma zdania na ten temat 7 osób, czyli 3,18% badanych.

Tabela 4. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 3:

Czy uważa Pan/Pani, że w województwie warmińsko–mazurskim zagrożenie przestępczością kobiet jest:

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Wyższe niż na pozostałym obszarze Polski	12	5,45
2	Na takim samym poziomie co w całej Polsce	86	39,10
3	Niższe niż na pozostałym obszarze Polski	89	40,45
4	Nie mam zdania	33	15,00
	Razem	220	100%

Na łączną liczbę 220 badanych 89 osób (40,45%) uważa (tabela 4), że zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim jest niższe niż na pozostałym obszarze Polski. Nicomal tyle samo, bo 86 respondentów, co stanowi 39,10%, jest zdania, że to zagrożenie jest takie samo jak w pozostałych województwach Polski. Te dwie kategorie odpowiedzi obejmują poglądy 79,55% badanych. Jako wyższe zagrożenie dla Warmii i Mazur wskazuje tylko 12 osób (5,45%), ale aż 33 osoby nie mają zdania na ten temat. A jest to 15,00% badanych.

Tabela 5. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 4:

Jaki typ przestępstwa, zdaniem Pana/Pani, kobiety popełniają najczęściej w województwie warmińsko-mazurskim?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Zabójstwo, w tym dzieciobójstwo	49	22,28
2	Zgwałcenie	3	1,36
3	Bójka i pobicie	44	20,00
4	Rozbój, napad, wymuszenie	9	4,10
5	Kradzież	56	25,45
6	Oszustwo	30	13,64
7	Znęcanie się	12	5,45
8	Nielegalna aborcja	16	7,27
9	Inne	1	0,45
	Razem	220	100%

Katalog przestępstw popełnianych przez kobiety na Warmii i Mazurach (tabela 5), w opinii badanych, w układzie malejącym przedstawia się następująco:

kradzież	56 wskazań (25,45%)
zabójstwo, w tym dzieciobójstwo	49 wskazań (22,28%)
bójka i pobicie	44 wskazania (20,00)
oszustwo	30 wskazań (13,64%)
nielegalna aborcja	16 wskazań (7,27%)
znęcanie się	12 wskazań (5,45%)
rozbój, napad, wymuszenie	9 wskazań (4,10%)
zgwałcenie	3 wskazania (1,36%)

Jedna z badanych osób zaznaczyła odpowiedź „inne”, jednak nie podano o jakie przestępstwo chodzi. Zastanawiająca jest duża liczba wskazań zabójstwa i dzieciobójstwa. Może to być wynikiem silnego nagłaśniania w mediach każdego takiego przypadku i utrwalania się obrazu kobiety w świadomości społecznej jako – głównie – zabójczyni i dzieciobójczyni⁴.

⁴ W Polsce w roku 2007 było 118 kobiet podejrzanych o popełnienie zabójstwa. Dzieciobójstwo w tym samym roku kształtowało się na poziomie 13 zdarzeń, a porzucenie – 78 przypadków.

Tabela 6. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 5:

Która grupa wiekowa kobiet jest najbardziej aktywna, zdaniem Pana/Pani, w popełnianiu przestępstw w województwie warmińsko-mazurskim?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Do 16 lat	25	11,36
2	17 – 24	141	64,10
3	25 – 35	44	20,00
4	36 – 45	10	4,54
5	46 i więcej	0	0
	Razem	220	100%

Według respondentów (141 osób, 64,00%) najwięcej przestępstw popełniają kobiety w wieku od 17 do 24 lat (tabela 6). Drugą liczebnie grupę wskazań obejmuje wiek 25 – 35 lat (44 osoby, czyli 20,00% badanych). 25 respondentów (11,36%) uznaje, że najbardziej aktywna przestępczo jest grupa kobiet w wieku do 16 lat. Niewielu badanych, bo 10 osób, to jest 4,54%, uważa, że to właśnie w wieku 36 – 45 lat kobiety najczęściej podejmują akcje przestępcze. Po 45 roku życia, zdaniem respondentów, aktywność przestępcza kobiet spada do zera.

Tabela 7. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 6:

Z jakiego powodu, według Pana/Pani, kobiety najczęściej popełniają przestępstwa?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Ambicje zawodowe	16	7,27
2	Chęć zemsty	76	34,55
3	Choroba psychiczna	25	11,36
4	Krzywda fizyczna	19	8,64
5	Poczucie krzywdy psychicznej	21	9,54
6	Pragnienie władzy	6	2,73
7	Niedostatki materialne	46	20,91
8	Ochrona własnego honoru	1	0,45
9	Ochrona najbliższych	2	0,90
10	Współczucie w chorobie	0	0
11	Inne	3	1,36

12	Nie mam zdania	5	2,27
	Razem	220	100%

Motywy decydujące o przestępczej działalności kobiety (tabela 7), według badanej grupy osób w układzie malejącym kształtują się następująco:

chęć zemsty	76 wystąpień (34,55%)
niedostatki materialne	46 wystąpień (20,91%)
choroba psychiczna	25 wystąpień (11,36%)
ambicje zawodowe	16 wystąpień (7,27%)
poczucie krzywdy psychicznej	21 wystąpień (9,54%)
krzywda fizyczna	19 wystąpień (8,64%)
pragnienie władzy	6 wystąpień (2,73%)
nie mam zdania	5 wystąpień (2,27%)
inne	3 wystąpienia (1,36%)
ochrona najbliższych	2 wystąpienia (0,90%)
ochrona własnego honoru	1 wystąpienie (0,45%)

Respondenci ocenili, że kobieta najczęściej popełnia przestępstwo z powodu chęci zemsty. Wybierając odpowiedź „inne”, nie wyszczególniono jednak, o jakie motywy chodzi.

Tabela 8. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 7:

Czy, zdaniem Pana/Pani, kobiety powinny być karane łagodniej?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Tak	27	12,27
2	Nie	174	79,09
3	Nie mam zdania	19	8,64
	Razem	220	100%

Zdecydowanie duża grupa badanych uważa, że kobiety nie powinny być karane łagodniej (tabela 8). Jest to zdanie 174 osób, czyli 79,09% grupy. 27 (12,27%) osób dopuszcza taką możliwość, a 19 (8,64%) nie ma zdania w tej kwestii.

Tabela 9. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 8:

Z jakiego źródła dowiaduje się Pan/Pani o przestępstwie popełnionym przez kobietę?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Radio	68	30,91
2	Telewizyjne programy informacyjne	74	33,64
3	Telewizyjne programy kryminalne	17	7,73
4	Prasa codzienna	19	8,65
5	Tygodniki ilustrowane	1	0,45
6	Pisma specjalistyczne	1	0,45
7	Internet	29	13,18
8	Przekaz towarzyski	7	3,18
9	Nie interesuję się	4	1,81
	Razem	220	100%

Z ośmiu możliwych źródeł informacji o przestępstwie dokonany przez kobietę (tabela 9) najczęściej wybierano telewizyjne programy informacyjne (74 osoby, 33,64%). Kolejne wskazywane źródło to radio – 68 respondentów (30,91%). Na trzecim miejscu znalazł się Internet, deklarowany przez 29 osób (13,18%), a na czwartym prasa codzienna z 19 zwolennikami, co stanowi 8,65% badanych. Na piątym – telewizyjne programy kryminalne, z których informacje czerpało 7,73% grupy, czyli 17 osób. Inne rodzaje prasy nie cieszą się popularnością, występują po 0,45%. Warto też zauważyć przekaz towarzyski, któremu funkcję informacyjną przypisuje 7 osób, czyli 3,18% badanych. Cztery osoby (1,81%) nie interesują się tą tematyką.

Zdecydowanie preferuje się źródła bardziej nowoczesne – telewizja, radio i oczywiście Internet. Obejmują one razem 85,46% wskazań. Prasa, w całości, to tylko 9,55% wystąpień.

Tabela 10. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 9:

Kogo ewentualnie zabiera Pan/Pani w ramach autostopu?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Doroślą kobietę	8	3,64
2	Dziewczynę	20	9,09
3	Dziewczynę i chłopaka	10	4,54

4	Dwie dziewczyny	10	4,54
5	Nie zabieram nikogo	172	78,19
	Razem	220	100%

Respondent z reguły nie zabiera nikogo na autostop (tabela 10). Tak zadeklarowały 172 osoby, co stanowi 78,19% badanych. Pozostałe wskazania rozkładają się na dziewczynę – 20 osób, 9,09%, dalej równo po 10 wskazań objęło dziewczynę i chłopaka oraz dwie dziewczyny (po 4,54%) i 8 osób, to jest 3,64%, wskazało dorosłą kobietę. Odpowiedzi mniejszościowe razem stanowią 21,815% i pochodzą od 48 osób.

Tabela 11. Zestawienie odpowiedzi na pytanie 10:

Czy w ciągu ostatniego roku (2008) był/a Pan/Pani ofiarą jakiegoś przestępstwa dokonanego przez kobietę?

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba wystąpień	Udział procentowy
1	Tak	16	7,27
2	Nie	195	88,64
3	Nie wiem	9	4,09
	Razem	220	100%

W badanej grupie 16 osób (7,27%) było w 2008 roku ofiarą przestępstwa dokonanego przez kobietę (tabela 11). Deklaracje respondentów weryfikują obraz występowania ofiar w społeczeństwie.

Ponad 7%-owy udział ofiar otrzymany w badaniu jest zbliżony z zakresem udziału procentowego przestępczości dokonywanej przez kobiety w Polsce.

Odpowiedź „nie wiem” na pytanie „czy byłam/łem ofiarą przestępstwa dokonanego przez kobietę” wybrało 9 osób to jest 4,09% badanych. Taki stosunek do czynu powstaje, gdy np. osoba nie wie, czy czyn jest przestępstwem lub uważa zdarzenie za efekt swojego lekkomyślnego postępowania.

Tabela 12. Płeć a deklaracje respondentów

Pytanie	Odpowiedź	Mężczyźni		Kobiety	
		3	4	5	6
1	2	Liczba	%	Liczba	%
1. Jaki udział procentowy w przestępczości ogólnej, zdaniem Pana/Pani stanowi w Polsce przestępczość dokonywana przez kobiety?	5% – 10%	27	33,34	43	30,93
	11% – 20%	40	49,38	65	46,76
	21% – 30%	7	8,64	24	17,27
	31% – 40%	4	4,94	2	1,44
	Ponad 40%	0	0	0	0
	Nie mam zdania	3	3,70	5	3,60
	Razem	81	100	139	100
2. Czy uważa Pan/Pani, że w województwie warmińsko-mazurskim zagrożenie przestępczością kobiet jest:	Bardzo duże	1	1,23	2	1,44
	Duże	4	4,94	5	3,60
	Średnie	21	25,93	40	28,77
	Małe	34	41,97	63	45,32
	Bardzo małe	19	23,46	24	17,27
	Nie mam zdania	2	2,46	5	3,60
	Razem	81	100	139	100
3. Czy uważa Pan/Pani, że w województwie warmińsko-mazurskim zagrożenie przestępczością kobiet jest:	Wyższe niż na....	4	4,94	8	5,76
	Na takim samym....	34	41,97	52	37,41
	Niższe niż na....	35	43,21	54	38,85
	Nie mam zdania	8	9,87	25	17,98
	Razem	81	100	139	100

Grażyna Kędzierska

4. Jaki typ przestępstwa zdaniem Pana/Pani kobiety popełniają najczęściej w województwie warmińsko–mazurskim?	Zabójstwo, w tym....	19	23,46	30	21,59
	Zgwałcenie	1	1,23	2	1,44
	Bójka i pobicie	11	13,59	33	23,74
	Rozbój, napad....	3	3,70	6	4,32
	Kradzież	19	23,46	37	26,61
	Oszustwo	15	18,52	15	10,79
	Znęcanie się	5	6,17	7	5,04
	Aborcja	7	8,64	9	6,47
	Inne	1	1,23	0	0
	Razem	81	100	139	100
5. Która grupa wiekowa kobiet jest najbardziej aktywna, zdaniem Pana/Pani, w popełnianiu przestępstw w województwie warmińsko–mazurskim?	Do 16 lat	7	8,64	18	12,95
	17 – 24	56	69,14	85	61,15
	25 – 35	15	18,52	29	20,86
	36 – 45	3	3,70	7	5,04
	46 i więcej	0	0	0	0
	Razem	81	100	139	100
6. Z jakiego powodu, według Pana/Pani, kobiety najczęściej popełniają przestępstwa?	Ambicje zawodowe	7	8,64	9	6,47
	Chęć zemsty	27	33,34	49	35,25
	Choroba psychiczna	9	11,12	16	11,51
	Krzywdza fizyczna	6	7,41	13	9,35
	Poczucie krzywdy psychicz.	9	11,12	12	8,63
	Pragnienie władzy	1	1,23	5	3,60
	Niedostatki materialne	16	19,75	30	21,59
	Ochrona własnego honoru	1	1,23	0	0
	Ochrona najbliższych	1	1,23	1	0,72
	Współczucie w chorobie	0	0	0	0
	Inne	2	2,46	1	0,72
	Nie mam zdania	2	2,46	3	2,16
	Razem	81	100	139	100

Zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko-mazurskim...

7. Czy kobiety, zdaniem Pana/Pani, powinny być karane łagodniej?	Tak	5	6,17	22	15,83
	Nie	72	88,89	102	73,38
	Nie mam zdania	4	4,94	15	10,79
	Razem	81	100	139	100
8. Z jakiego źródła dowiaduje się Pan/Pani o przestępstwie popełnionym przez kobietę?	Radio	24	29,64	44	31,66
	programy informacyjne	25	30,86	49	35,25
	..programy kryminalne	7	8,64	10	7,19
	Prasa codzienna	6	7,41	13	9,35
	Tygodniki ilustrowane	1	1,23	0	0
	Pisma specjalistyczne	1	1,23	0	0
	Internet	10	12,35	19	13,67
	Przekaz towarzyski	6	7,41	1	0,72
	Nie interesuję się	1	1,23	3	2,16
	Razem	81	100	139	100
9. Kogo ewentualnie zabiera Pan/Pani w ramach <i>autostopu</i> ?	Dorosłą kobietę	5	6,17	3	2,16
	Dziewczynę	15	18,52	5	3,60
	Dziewczynę i chłopaka	9	11,12	1	0,72
	Dwie dziewczyny	10	12,35	0	0
	Nie zabieram nikogo	42	51,85	130	93,52
	Razem	81	100	139	100
10. Czy w ciągu ostatniego roku (2008) był/a Pan/Pani ofiarą jakiegoś przestępstwa dokonanego przez kobietę?	Tak	11	13,59	5	3,60
	Nie	63	77,77	132	94,96
	Nie wiem	7	8,64	2	1,44
	Razem	81	100	139	100

Wnioski

Prawie 3/4 respondentów poziom przestępczości kobiet w Polsce opisany za pomocą liczb ocenia niezbyt optymistycznie. Zagrożenie przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim jest umieszczane na poziomie raczej małym i średnim niż bardzo małym. Natomiast porównanie przestępczości kobiet w zakresie subiektywnego poczucia zagrożenia w województwie warmińsko–mazurskim z pozostałym obszarem Polski wypada na korzyść Warmii i Mazur, przy jednak dużej liczbie osób zupełnie niezorientowanych w problematyce. Okazuje się, że przy przełożeniu odczuwania zagrożenia na liczby wynik jest mniej optymistyczny niż przy opisowym wyrażeniu odczuć emocjonalnych.

Trzy elementy przestępczości kobiet oscylujące wokół sprawczyni z Warmii i Mazur pokazują, że respondenci widzą ją jako osobę w wieku 17 do 24 lat, popełniającą kradzież lub przestępstwo przeciwko zdrowiu lub życiu z powodu chęci zemsty ewentualnie niedostatków materialnych.

Badani jednoznacznie deklarują niechętny stosunek do jakichkolwiek ulg w ocenie sądowej czynu popełnionego przez kobietę. Społeczność lokalna interesuje się przestępczością kobiet. Prawie wszyscy zwracają uwagę na informacje o czynach zabronionych dokonywanych przez kobiety, chociaż raczej pozyskiwanie wiedzy na ten temat jest przypadkowe i nie ma nic wspólnego z celowym poszukiwaniem.

Dalej pojawia się pewna sprzeczność. Chociaż generalnie respondenci zagrożenia przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim nie plasują na poziomach najwyższych, to jednak zdecydowanie podejmują proste środki ostrożności ochrony przed tą przestępczością w postaci uchylania się od pewnych czynności i w ramach autostopu nie zabierają nikogo.

Jednak mimo podejmowanych środków ostrożności wśród respondentów znalazło się grono osób, które stały się w roku 2008 ofiarą przestępstwa dokonanego przez kobietę. Oprócz tego kilka osób nie jest pewnych, czy zdarzenie, w którym uczestniczyli także nie było przestępstwem.

Korelacja między płcią respondentów a ich deklaracjami pokazuje pewne odmienności w poglądach kobiet i mężczyzn (tabela 12).

Mężczyźni nieco trafniej oceniają poziom liczbowy przestępczości kobiet w Polsce. Pod względem odczuć emocjonalnych, poziom zagrożenia przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim obie grupy określają jako mały. Dalej jednak mężczyźni mają tendencję do mniejszego poczucia zagrożenia, natomiast panie idą w przeciwnym kierunku. I panie i panowie oceniają, że na Warmii i Mazurach zagrożenie przestępczością kobiet jest niższe niż na pozostałym obszarze Polski. Jednak wśród pań prawie dwa razy więcej nie ma na ten temat zdania.

Mężczyźni widzą kobietę przestępczynię w warmińsko–mazurskim jako osobę, która jest w wieku 17 do 24 lat, najczęściej kradnie i zabija z powodu chęci zemsty lub niedostatków materialnych. Kobiety mają odmienne zdanie w kwestii popełnianych przestępstw, uważając, że przestępczynie najczęściej, owszem kradną, ale częściej biorą udział w bójkach i pobiciach, niż dokonują zabójstw. W dalszej ocenie motywów nie zawsze występuje zgodność między kobietami i mężczyznami. Mężczyźni zwracają uwagę na poczucie krzywdy psychicznej i ambicje zawodowe, kobiety – na krzywdę fizyczną i pragnienie władzy. Zgoda nieomal idealna panuje jedynie co do choroby psychicznej jako motywu.

W jednej i drugiej grupie nie budzi wątpliwości problem łagodniejszego karnia kobiet i obie grupy są zdecydowanie przeciwne takiej sytuacji. Jednak negatywna wypowiedź mężczyzn jest o kilkanaście punktów procentowych wyższa niż kobiet. Panie dopuszczają taką sytuację statystycznie częściej. Jest wśród nich także większa grupa niezdecydowanych.

Panie i panowie korzystają z takich samych źródeł informacyjnych. Jednak panowie wyrażają zainteresowanie wszystkimi źródłami, podczas gdy panie wyraźnie nie zwracają uwagi na tygodniki ilustrowane i pisma specjalistyczne.

W przypadku autostopu, oczywiście obie grupy stosują środek ostrożności w postaci uchylania się od zabierania kogokolwiek. Ale okazało się także, że kobiety robią tak w ponad 90% przypadków, a mężczyźni tylko w niewiele ponad 50%. Panowie zabierają wszystkie kategorie przygodnych pasażerów. Jest to zgodne z oceną zagrożenia przestępczością kobiet w województwie warmińsko–mazurskim dokonaną przez mężczyzn, która jest nieco łagodniejsza. Tym samym podejmowanie prostych środków ostrożności, zdaniem panów, nie jest aż tak potrzebne. Zapewne znaczenie w tym przypadku ma także odmienna konstrukcja fizyczna mężczyzny, który zabierając autostopowicza, nie czuje się tak zagrożony jak kobieta.

W obu grupach w 2008 roku zdarzyły się przypadki wiktyimizacji przez kobietę. I tutaj niestety panowie prawie cztery razy częściej stają się ofiarą niż kobiety. Również panowie częściej, i to sześć razy, nie wiedzą, czy w 2008 roku byli ofiarą przestępstwa dokonanego przez kobietę.

Badania pokazały, że społeczność lokalna ocenia zagrożenia ze strony przestępczości kobiet w województwie warmińsko–mazurskim raczej na poziomie niskim i nawet niższym niż w pozostałych części Polski. Zatem postawiona na wstępie hipoteza sprawdziła się. I mimo iż ta przestępczość nie stanowi dużego zagrożenia, to jednak społeczność Warmii i Mazur podejmuje proste środki ostrożności niezależnie od niewielkich odmienności zdań wynikających z różnicy płci, aby nie stać się ofiarą młodej przestępczyni, która na przykład kradnie z powodu niedostatków materialnych lub zabija z chęci zemsty. Ale później nie ma co liczyć na łagodniejsze traktowanie w postępowaniu sądowym.

SUMMARY

Crime committed by women belongs to a very peculiar criminological category due to the subject of the crime. The woman as a victim is a natural element of social consciousness, but the woman as an offender evokes a variety of emotions from curiosity through disrespect to fear.

The aim of this research was to try to answer the question: How does the local community assess the threat of crime committed by women in Warmian–Masurian voivodeship?

The research in form of a survey has been carried out with 220 respondents. The environmental surveying has been carried out with different social groups residing in Warmian–Masurian voivodeship. All the respondents were of legal age. The survey form consisted of ten single–choice questions. All the answers have been treated as declarations.

The research has proven that the local community assess the threat of crime committed by women in Warmian–Masurian voivodeship at a relatively low level compared to other parts of Poland. In spite of the fact that crime committed by women does not pose a significant threat in respondents' opinion, the community of Warmian–Masurian voivodeship takes simple actions in order not to become a victim of a female offender.